

Inflytande och delaktighet – psykisk hälsa

2018-2020

- Riktade statliga medel med syfte att stärka brukarinflytandet i både region och kommuner.
- En miljon till varje region (två miljoner till de större regionerna)
- I regionens (då Landstinget) styrgrupp för arbetet med Uppdrag psykisk hälsa och i Region Dalarnas länsnätverk för förvaltningschefer beslutar att ge ett uppdrag till Region Dalarnas (då kommunförbundet) avdelning (då enhet) för Hälsa och välfärd att "förvalta" medlen och inom ramen för uppdraget projektanställa en brukarinflytandesamordnare.
- Projektplanen godkändes i Regionala utvecklingsgruppen (RUG) Vuxenpsykiatri 26 mars 2018 och godkändes sedan av Länsnätverket för förvaltningschefer 27 april 2018.
- Arbetet med att rekrytera projektledare påbörjades och i november 2018 anställdes projektledare tillika brukarinflytandesamordnare (BISAM) med slutdatum 2019-12-31.
- Projektet riktar sig till patienter/brukare med psykisk sjukdom och/eller psykisk funktionsnedsättning från 18 år och uppåt. Dock har det under 2020 framkommit fler frågor och önskemål om att detta arbete även borde göras för personer under 18 år.

Fortsättningen

- Inflytandesamordnaren visade sig vara en framgångsrik och viktig funktion för att stärka och samordna brukare och intresseorganisationer. Detta har bekräftats t.ex. under hearing, brukarrörelsens synpunkter på arbetet med psykisk hälsa i Dalarna och vid samverkansmöten.
- Länsnätverket för förvaltningschefer beslutade den 13 december 2019 om en förlängning av projektet fram till 2020-12-31.
- Under 2020 har arbetet fortsatt med utveckling av metoder för att inhämta brukarerfarenheter och särskilt fokus ligger på att stärka **brukarrådens** inflytande och delaktighet, bland annat med införandet av **Arbetsordning**. Arbetet med att ha brukarrepresentation i utvecklingsarbeten inom region och kommuner fortsätter.

Syfte

- Att med stöd av en Brukarinflytandesamordnare (BISAM) utveckla metoder för att inhämta och samordna expertkunskap ur brukarnas perspektiv samt stärka befintliga intresseorganisationer inom området psykisk hälsa samt att sprida kunskaper om betydelsen av inflytande och delaktighet till kommunernas socialpsykiatri och till regionens psykiatri samt övriga verksamheter.

Mål

- Att patienter, brukare och anhöriga ses som medskapare i vård och stöd i verksamheter som rör psykisk hälsa, såväl på individ- som verksamhets- och systemnivå.
- Att rollen som inflytandesamordnare kan implementeras i ordinarie verksamheter för att tillgodose inhämtandet av brukarperspektivet.
- Att säkerställa att det finns rutiner i kommun- och regionpsykiatri för hur brukarrörelsen ska informeras om verksamhetsförändringar i ett tidigt skede för att t.ex. möjliggöra att brukarnas synpunkter inhämtas.
- Utveckla och stärka brukarråden liksom brukarmedverkan i arbetsgrupper i Region Dalarna.
- Stärka intresseföreningarna att utgöra en självständig och aktiv part i förhållande till kommuner och region.
- Inflytandesamordnare och representant från brukarorganisation ska utbildas i instruktörsutbildning i MHFA - Första hjälpen till psykisk hälsa och genomför därefter utbildningar i länet.
- Arbete för att påvisa behovet av en implementering av inflytandesamordnare och dess möjligheter att tillgodose brukarinflytande i regionens och kommunernas verksamheter.

Aktiviteter 2019 (ett axplock)

- Samverkan med ca 20 föreningar i länet (inkl. Fontänhuset som startade under 2019) samt Dalarnas nätverk för psykisk hälsa.
- Samverkan med anhörigstödjarna, personliga ombud, Samordningsförbunden (Finsam) samt studie-förbunden i länet.
- Medverkan i RUG vuxenpsykiatri samt RUG Missbruk/beroende samt nätverket för suicidprevention.
- Arbete med "Fokus på psykisk hälsa i Dalarna" v.41 och anhörigveckan.
- "Inflytandefonden" har haft 9 st. ansökningar där 7 st. beviljades medel till bland annat inköp av utrustning för att göra en podd om psykisk hälsa i Dalarna. En annan förening beviljades medel till att stärka medlemmarna i en förening i form att kunna vara delaktiga i aktiviteter de annars inte kunnat delta i pga. psykiska funktionsnedsättningar. Totalt har det beviljats medel med 122.000kr under 2019.
- Nationell samverkan genom och nätverksträff BISAM (Brukarinflytandesamordnare)
- Påbörjat och bildat en arbetsgrupp för PEER support
- Arbete med brukarråden– Psykiatri, Missbruk/beroende och BUP samt lokala brukarråd, patientråd och funktionshinderråd.
- Inspirations– och temakvällar har genomförts och månadsbrev med spridning av aktuell information på temat psykisk (o)hälsa har regelbundet skickats ut.
- Medverkan vid mässor och andra forum för att sprida kunskap om inflytandefrågor samt föreläsningar om projektet och om psykisk ohälsa till olika grupper.
- Hearing med inbjudna politiker, tjänstemän och brukarrörelsen samt personliga ombud där brukar-rörelsen haft möjlighet att ställa direkta frågor och komma med synpunkter om vård och stöd i Dalarna.

Aktiviteter 2020 (halvårsrapport)

Corona/Covid-19 anländer och jag ställer in och ställer om

- **Samverkan!**
- **PEER support** (hösten 2020)
- **Månadsbrev och Facebooksidan**
- **Brukarråden**– Psykiatri, Missbruk/beroende och BUP. **Arbetsordning implementeras.**
- **Nationell samverkan** genom NSPH och nätverksträff för BISAM (Brukarinflytandesamordnare)
- **Hearingen** (hösten 2020)
- **Sprida kunskap om inflytandefrågor.**
- **Erbjuda föreläsningar**
- **Inspirations- och temakvällar**
- **MHFA – Första Hjälpn till psykisk hälsa**
- **Tematräffar/Återhämningscafé på Fontänhuset**
- **Fokus på psykisk hälsa i Dalarna, v. 41**

Mer information om fokusveckan:

- **Arbetsgrupp** bestående av två representanter från kommunerna och tre representanter från Region Dalarna varav en från Psykiatrins utvecklingsavdelning och två från avdelningen för Hälsa och Välfärd.
- **Samlar information** om aktiviteter under veckan, peppar, inspirerar och stöttar för att sedan sammanställa i ett gemensamt program för länet.
- **Goda exempel ska lyftas fram** och vi ska visa upp bredden och mängden av verksamheter och aktiviteter som finns i Dalarna på temat psykisk hälsa.
- Tex. föreläsningar, teater, workshops, musik, teater, film, öppet hus m.m.

Från Projektplanen Inflytande och delaktighet – psykisk hälsa:

3.4.5 Arbetsgrupp "Fokus på psykisk hälsa i Dalarna", vecka 41

Medel avsätts inom ramen för projektet till en särskild satsning under den nationella veckan för psykisk hälsa (vecka 41 2020). En särskild arbetsgrupp (en s.k. lokal arbetsgrupp, LAG) tillsätts för att planera, organisera och genomföra olika aktiviteter i länet. Inflytandesamordnaren kommer utgöra en del av denna arbetsgrupp. Arbetet redovisas till LPO psykisk hälsa (styrgrupp).

MHFA - Första hjälpen till psykisk hälsa

Tre versioner

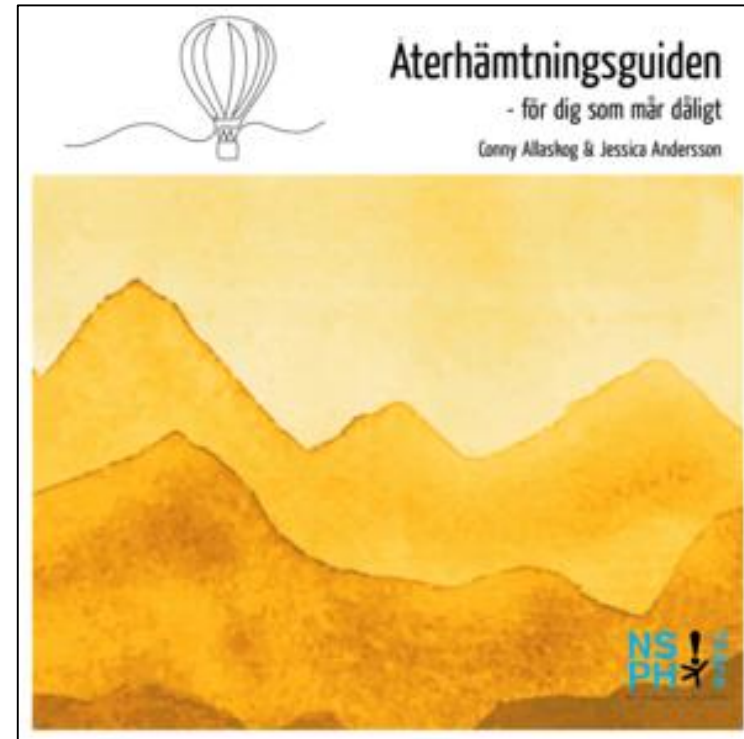
- Ungdom, 14 timmar.
- Vuxen, 12 timmar.
- Äldre, 12 timmar.

- Instruktörsutbildning för projektledare och en representant från brukarrörelsen genomfördes under februari 2020.
- Ställde om till digitala utbildningar på distans – De enda i landet!
- Har genomfört totalt fem utbildningar. Tre i vuxendelen, en i ungdomsdelen och en i äldredelen, med totalt 34 deltagare.
- En till utbildning är planerad innan semestern med start nästa vecka. (Äldre)
- I höst planeras ca 8 st utbildningar (beroende på efterfrågan) + en återträff

Tematräffar/återhämningscafé

På Fontänhuset

Otroligt viktigt och uppskattat nu i pandemin!

Samverkanspartners, arbetsgrupper m.m.

- ❖ RSMH
- ❖ Svenska OCD förbundet
- ❖ IFS
- ❖ Föreningen Balans
- ❖ Fisk & Fri
- ❖ Familjekällan
- ❖ nxtME
- ❖ Organiserade Aspergare
- ❖ Attention
- ❖ Autism och Aspergerföreningen
- ❖ SPES
- ❖ Spelberoendes förening
- ❖ Fontänhuset i Falun
- ❖ X-cons
- ❖ Verdandi
- ❖ Ria – hela människan
- ❖ NA
- ❖ AA
- ❖ Länkarna
- ❖ Dalarnas nätverk för psykisk hälsa
- ❖ NSPH
- ❖ Anhörigstödjare i kommunerna
- ❖ Personliga ombud
- ❖ Finsam
- ❖ Studieförbunden
- ❖ Nätverket om psykisk ohälsa i Ludvika/Smedjebacken.
- ❖ Brukarråd lokalt inom missbruk och psykiatri
- ❖ Brukarråd inom regionen inom missbruk och psykiatri och BUP
- ❖ Patientråd, Tillgänglighetsråd, Funktionshinderråd
- ❖ Läns Chefsnätverket
- ❖ Arbetsgrupp för PEER support till Dalarna
- ❖ Nätverk för BISAM i Sverige
- ❖ Länsstyrelsen
- ❖ Region och kommuner
- ❖ Orka Funka
- ❖ Orsa Besöksgrupp
- ❖ Arbetsgrupp för v. 41 "Fokus på psykisk hälsa"

Kontaktuppgifter

Therese Olsson

BISAM/Projektledare, Inflytande och delaktighet – psykisk hälsa

Region Dalarna, avdelningen för hälsa och välfärd

Myntgatan 2 i Falun

Tel. 023 – 77 70 12

Sms: 072-200 12 59

therese.olsson@regiondalarna.se

Inflytande och delaktighet – psykisk hälsa

